

Mahalaukun ja paksusuolen tähytys

Colonsteril-tyhjennysohje

Mahalaukun tähytyksessä (gastroskopia) tutkitaan ruokatorvi, mahalaukku ja ohutsuolen alkuosa taipuisalla tähystimellä. Tutkimus tehdään sinun ollessa vasemmalla kyljellä makuulla. Tähystin ei estä hengitystä. Nielun ärsytys voi aiheuttaa yökkäysrefleksin. Tähytyksen yhteydessä otetaan usein limakalvonäytteitä, mikä ei tunnu kipuna.

Paksusuolen tähytyksessä (kolonoskopia) tutkitaan koko paksusuoli aina umpisuoleen tai ohutsuolen loppuosaan asti taipuisalla tähystimellä. Tähystimen kautta voidaan ottaa limakalvonäytteitä tai tehdä toimenpiteitä. Jos sinulla on suoliavanne, tutkimus tehdään avanteen kautta. Jäljelle jäänyt peräsuoli tähytetään tarvittaessa erikseen.

Valmistautuminen tähytyksiin

Jotta suoli voidaan tutkia luotettavasti, sen on oltava hyvin tyhjentynyt. **Jos suoli ei ole tyhjentynyt riittävästi, tutkimusta ei voida tehdä.**

Osta apteekista Colonsteril-tyhjennysaineet (6 purkkia). Jos sinulla on suoliavanne ja peräsuolta jäljellä, osta lisäksi kaksi Klyx-120ml pakkausta

Toimenpiteen aikana tai ennen sitä sinulle voidaan antaa kipua lievittävää tai rauhoittavaa lääkitystä.

Lääkityksen vuoksi et saa ajaa moottoriajoneuvoa 12 tuntiin toimenpiteen jälkeen.

Lääkityksessä huomioitavaa

Verenohennuslääkkeet

- Jos et ole saanut ohjeita lääkkeiden tauottamisesta, soita tutkimuskutsun lähettäneeseen yksikköön viimeistään viikko ennen tutkimusta.
- Verenohennuslääkityksiä ovat esimerkiksi Marevan®, Plavix®, Eliquis®, Clopidogrel®, Xarelto®, Pradaxa®, Klexane®, Inhixa®, Brilique®, Lixiana®.
Pyydä ohjeet lääkityksen jatkosta tähytyksen jälkeen.

Diabeteslääkitys:

- Älä ota tablettilääkkeitä tähytystä edeltävänä iltana ja tähytyspäivän aamuna.
- Jos käytät insuliinia, ota yhteys diabeteshoitajaan tai lääkäriin mahdollisesta insuliiniannoksen vähentämisestä varten. Pitkävaikutteista insuliinia saatetaan joutua vähentämään jonkin verran, esimerkiksi 10–20 %. Tyhjennyksen aikana juotavan nesteeseen tulee sisältää myös hiilihydraatteja (esim. sokeripitoista mehua), ei pelkästään vettä.

Rautalääkitys

- Rautalääkitys on keskeytettävä viikkoa ennen tutkimusta, koska se värjää suolen seinämän tummaksi ja haittaa tutkimusta.

Viikko ennen tutkimusta

Viikko ennen tutkimusta ruokavaliota tulee keventää. Tämä helpottaa suolen tyhjentymistä ja parantaa tutkimuksen onnistumista. Vältä marjoja ja hedelmiä, joissa on pieniä siemeniä (esim. lakka, viinirypäle, vadelma, mansikka, kiivi). Vältä myös siemeniä sisältäviä leipiä. Siemenet voivat tukkia tähystimen ja tutkimus voidaan joutua keskeyttämään.

Pidä huolta, että **vatsa toimii päivittäin viikon ajan ennen tutkimusta**. Jos sinulla on taipumusta ummetukseen, voit käyttää apteekista ilman reseptiä saatavia ummetuslääkkeitä, esimerkiksi **Movicolia**. Tarvittaessa sitä voi käyttää **useita pusseja päivässä**.

Tutkimusta edeltävänä päivänä

Huomioi eri tyhjennysohjeistus, onko tähystysaikasi aamupäivällä tai iltapäivällä.

Saat syödä vain nestemäistä ruokaa esim. velliä, lihalientä, viiliä tai apteekista ostettavia lisäravinnejuomia. Kiinteää ruokaa et saa syödä.

Aloita tyhjennysaineen juominen iltapäivällä ja juo noin litra tunnissa, kunnes suolesta tuleva neste on kellertävää, kirkasta ja hajutonta. Liikkuminen auttaa suolen tyhjentymistä.

HUOM! Jos sinulla on avanne ja peräsuoli jäljellä, laita lisäksi Klyx 120 ml x 2 peräruiskeliuos peräaukon kautta peräsuolen tyhjentämiseksi. Voit laittaa molemmat peräruiskeet illalla, jos tutkimusaikasi on aikaisin aamulla tai voit laittaa toisen illalla ja toisen vasta aamulla. Peräaukon ärtynyttä ihoa voit hoitaa suihkuttamalla ja rasvaamalla.

Jos tutkimusaikasi on aamupäivällä ennen klo 11: juo tyhjennysainetta **5 litraa**.

Jos tutkimusaikasi on iltapäivällä klo 11 jälkeen: juo tyhjennysainetta **4 litraa**.

Mahalaukun tähystystä varten sinun tulee olla syömättä ja tupakoimatta 6 tuntia ennen tähystystä. Voit ottaa säännöllisesti käytössä olevat lääkkeet viimeistään kahta tuntia ennen tähystystä pienen vesimäärän (noin 1 dl) kanssa.

Tutkimuspäivänä

Tutkimusaika ennen klo 11: juo tyhjennysainetta **1 litra** noin **2–3 tuntia** ennen tutkimusta

Tutkimusaika klo 11 jälkeen: juo tyhjennysainetta **2 litraa** aamupäivän aikana. Lisäksi täytyy juoda muita energiapitoisia nesteitä.

Lopettakaa juominen viimeistään kaksi tuntia ennen tutkimusta, jotta mahalaukku ehtii tyhjentyä ennen mahalaukun tähystystä.

Tähystyksen jälkeen

Saat syödä ja juoda normaalisti, ellei sinulle anneta muuta ohjeistusta. Jos olet saanut tähystyksen yhteydessä nielupuudutteen, ole syömättä ja juomatta vielä ½–1 tuntia tähystyksen jälkeen.